

5. SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ ÇALIŞTAYI

23-26.02.2017

MEVZUAT

Dr. Glnur KALAYCI
İzmir/Bornova Veteriner Kontrol
Enstitüsü

MEVZUAT

Ülkemizde su hayvanlarının sağlığı ile ilgili mevzuat:

-Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından hazırlanan, 31.01.2012 tarih ve 28190 sayılı resmi gazetede yayınlanan

Su Hayvanlarının Sağlık Koşulları İle Hastalıklarına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği

-22 Ocak 2011 tarih ve 27823 sayılı resmi gazete yayınlanan

İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelik

-Hayvan hastalıkları ve zararlıları ile mücadele genelgesi

MEVZUAT

İhbarı Mecburi Balık Hastalıkları:

Epizootik hematopoetik nekroz (Epizootic haematopoietic necrosis)

Epizootik ülseratif sendrom (Epizootic ulcerative syndrome)

Viral hemorajik septisemi (VHS)

Balıkların enfeksiyöz hematopoetik nekrozisi (IHN)

Enfeksiyöz somon anemisi (Infectious salmon anaemia)

Koi herpes virus hastalığı (Koi herpes virus disease) (KHVD)

Sazanların bahar Viremisi (Spring Viraemia of Carp) (SVC)

Bakteriyel böbrek hastalığı (Bacterial kidney disease) (BKD)

MEVZUAT

Liste 1 Hastalıkları:

Epizootik hematopoetik nekroz (Epizootic haematopoietic necrosis)

Epizootik ülseratif sendrom (Epizootic ulcerative syndrome)

Liste 2 Hastalıkları

Viral hemorajik sepsisemi (VHS)

Balıkların enfeksiyöz hematopoetik nekrozisi (IHN)

Enfeksiyöz somon anemisi (Infectious salmon anaemia)

Koi herpes virus hastalığı (Koi herpes virus disease) (KHVD)

Sazanların bahar Viremisi (Spring Viraemia of Carp) (SVC)

Bakteriyel böbrek hastalığı (Bacterial kidney disease) (BKD)

MEVZUAT

Su Hayvanlarının Sağlık Koşulları İle Hastalıklarına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği

Amaç

- a) Yetiştiriciliği yapılan su hayvanı ile bunlardan elde edilen ürünlerin ithalatı ve transit geçişinde, pazara sunumunda uygulanacak hayvan sağlığı şartlarını,
- b) Yetiştiriciliği yapılan su hayvanı hastalıkları için minimum önleyici tedbirler konusunda, yetkili otoritenin, su ürünleri üretimi yapan işletmecilerin ve bu endüstrideki tarafların farkındalığının ve hazırlığının artırılmasını,
- c) Bazı su hayvanı hastalıklarının ortaya çıktığından şüphe duyulması veya bu hastalıkların ortaya çıkması durumunda alınacak minimum kontrol önlemlerini, düzenlemektir.

MEVZUAT

Kapsam

- 1) Yetiştiriciliği yapılan su hayvanları, yetiştiricilik işletmeleri ve su ürünleri işleme tesisleri ile bunların faaliyetlerinin kayıt altına alınmasını, su hayvanlarının hastalıklarının kontrolü için alınacak önlemler, su hayvanlarının ve ürünlerinin piyasaya arz edilmesinde uygulanacak sağlık koşulları ile su hayvanlarının ithalat koşullarına ait esasları kapsar.

MEVZUAT

Kapsam

2)

a) Ticari olmayan akvaryumlarda yetiştirilen süs su hayvanlarını, doğrudan gıda zincirine dâhil edilmek üzere toplanan veya yakalanan yabancı su hayvanlarını ve balık yemi, balık yağı ve benzer ürünlerin üretimi amacıyla yakalanan su hayvanlarını,

b) Süs su hayvanlarının, evcil hayvan mağazaları, bahçe havuzları, ticari akvaryumlar veya toptancılarda, ülkenin doğal sularıyla doğrudan temas olmaksızın veya doğal sulara hastalık bulaşması riskini kabul edilebilir bir düzeye indiren bir atık arıtma sistemine sahip işletmelerde tutulduğu durumları, kapsamaz.

MEVZUAT

Dayanak

- a) 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa dayanılarak,
- b) 24/10/2006 tarihli ve 2006/88/ EC sayılı Su Hayvanları ve Ürünlerine İlişkin Hayvan Sağlığı Gereklilikleri ve Su Hayvanlarında Belirli Hastalıkların Önlenmesi ve Kontrolüne Dair Avrupa Birliği Konsey Direktifine,
- c) Su Hayvanlarının Karantinaya Alınmasına İlişkin Gerekliliklere Dair 12/12/2008 tarihli ve 2008/946/EC sayılı Komisyon Kararına
- paralel olarak, hazırlanmıştır.**

MEVZUAT

Su Ürünleri Yetiştiricilik İşletmesi ve İşleme Tesisleri

-Su ürünleri yetiştiricilik işletmesi ve işleme tesislerine izin verilmesi

-İzin koşulları

-İzinli su ürünleri yetiştiricilik işletmeleri ile işleme tesislerinin resmi kaydında tutulması gereken bilgiler

-Kayıt

-Resmi kontroller

-Kayıt yükümlülükleri ve izlenebilirlik

-İyi hijyen uygulamaları

MEVZUAT

-Hayvan sağlığı gözetim programı

Bütün çiftliklerde üretim türüne uygun olarak bir risk tabanlı hayvan sağlığı gözetim programı uygulanır.

Bu program programı aşağıda belirtilen kriterleri tespit etmeyi amaçlar:

- a) retim türüne uygun olarak bütün çiftlik ve yumuşakça yetiştirme alanlarında, ölüm oranında görülen artışları,
- b) Liste 2 hastalıklara (SVC, VHS, IHN, ISA, KHV) duyarlı trlerin tutulduğu çiftlik ve yumuşakça yetiştirme alanlarında bu hastalıklara ilişkin durumu.

Bu hayvan sağlığı gözetim programlarının uygulanması yönetmelik ekinde belirtilen hükümlere göre yapılır.

MEVZUAT

Yetiştiriciliği Yapılan Su Hayvanlarının ve Ürünlerinin Piyasaya Arz Edilmesine İlişkin Hayvan Sağlığı Koşulları

Hastalıkların listelenmesi

Liste 1 hastalıkları

- a) Hastalığın ülkenin su hayvanlarında bulunmaması,
- b) Hastalığın, ülkeye girmesi halinde, üretim kayıpları veya su hayvanlarının ve ürünlerinin ticaretinin durması
- c) Hastalığın, ülkeye girmesi halinde, ulusal veya uluslararası hükümlerle koruma altına alınan yabani su hayvanı popülasyonunun zarar görmesi

MEVZUAT

Liste 2 hastalıkları

- a) Ülkedeki bölgelerin belirli hastalıktan ari olması,
- b) Hastalığın, katı kontrol tedbirleri ve ticaret kısıtlamaları uygulanmadan çiftlik düzeyinde kontrol edilmesinin ve durdurulmasının güç olması,
- c) Deneyimler ışığında, hastalıktan arî bölge veya bölümlerin oluşturulup korunabilmesi , hastalığın ülke düzeyinde kontrol altına alınabilmesi,
- ç) Su hayvanlarının piyasaya arz edilmesi sırasında, hastalığın daha önce hastalığa yakalanmamış bir alanda ortaya çıkma riskinin bulunması,

MEVZUAT

e) Hastalığın, hastalıktan ari olan bir bölge veya bölüme girmesi halinde, hastalık ve kontrolüyle bağlantılı yıllık maliyetlerin, bölgedeki duyarlı su hayvanı türünün üretim değerinin %5'ini aşması ve üretim kayıpları veya su hayvanları ve ürünlerinin uluslararası ticaretindeki olanakların kısıtlanması yoluyla, ülkenin su hayvanlarında kayda değer ekonomik etkiler yaratacak olması,

f) Hastalığın, hastalıktan ari bir bölge veya bölüme girmesi halinde, ortaya çıktığı yerde ulusal veya uluslararası hükümlerle korunmaya alınan yabancı su hayvanı popülasyonuna yönelik zararlı çevresel etkiler yarattığının belirlenmiş olması.

MEVZUAT

e) Hastalığın, hastalıktan ari olan bir bölge veya bölüme girmesi halinde, hastalık ve kontrolüyle bağlantılı yıllık maliyetlerin, bölgedeki duyarlı su hayvanı türünün üretim değerinin %5'ini aşması ve üretim kayıpları veya su hayvanları ve ürünlerinin uluslararası ticaretindeki olanakların kısıtlanması yoluyla, ülkenin su hayvanlarında kayda değer ekonomik etkiler yaratacak olması,

f) Hastalığın, hastalıktan ari bir bölge veya bölüme girmesi halinde, ortaya çıktığı yerde ülke hukuku veya uluslararası hükümlerle korunmaya değer görülen yabancı su hayvanı popülasyonuna yönelik zararlı çevresel etkiler yarattığının belirlenmiş olması.

MEVZUAT

-Nakliyata ilişkin hastalık önleme gereklilikleri

-Hayvan sağlığının sertifikalanması

-Su hayvanlarının yetiştirme ve stok desteği amacıyla piyasaya arz edilmesine ilişkin genel gereklilikler

Yetiştiriciliği Yapılan Su Hayvanları ve Ürünlerinin İthalatı

İthalata ilişkin genel yükümlülükler

Bakanlık, kendi mevzuatında yer alan ilgili hayvan sağlığı koşullarına uyumluluk açısından ithalat yapan ülkeye veya bu ülke kesimine ilişkin olarak uygun teminatlar sağladığını belirlemesi gerekir.

MEVZUAT

İthalata ilişkin teminatlar

Bakanlık mevzuat uyumluluğu için, ithalat yapan ülke veya bu ülke kesiminde aşağıda belirtilen özellikleri göz önünde bulundurur:

- a) İthalat yapan ülkenin mevzuatı,
- b) İthalat yapan ülkedeki yetkili otoritenin teşkilatı ve inceleme servisleri, bu servislerin yetkileri, tabi oldukları gözetim ve personel kapasitesi dâhil olmak üzere, mevzuatlarını etkili bir şekilde uygulamak için kullanımlarına sunulan araçlar,

MEVZUAT

- c) İthalata yönelik canlı su hayvanı üretim, imalat, işleme, saklama ve dağıtım süreçleri için geçerli olan yürürlükteki hayvan sağlığı koşulları,
- ç) İthalat yapan ülkenin yetkili otoritesinin ilgili hayvan sağlığı koşullarına uyumluluk veya denklik açısından verebileceği teminatlar,
- d) İthalat yapan ülkeden canlı su hayvanı pazarlanması konusundaki deneyimler ve gerçekleştirilmiş olan her türlü ithalat incelemenin sonuçları,
- e) Özellikle liste 1 hastalıklarına ve ithalat yapan ülkenin genel su hayvanı sağlığı durumunun ülkede su hayvanı sağlığı açısından risk oluşturabilecek her türlü boyutuna dikkat edilmek üzere, ithalat yapan ülkedeki yetiştirilmiş ve yabancı su hayvanlarının sağlık durumu,

MEVZUAT

- f) İthalat yapan ülkenin toprakları içerisinde, başta Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (OIE) tarafından listelenen ihbarı mecburi hastalıklar olmak üzere, enfeksiyöz veya bulaşıcı su hayvanı hastalıklarına ilişkin bilgileri temin etmedeki düzeni, hızı ve titizliği,
- g) Diğer ülkelerden ithalata ilişkin kurallar dâhil olmak üzere, su hayvanı hastalıklarının önlenmesi ve kontrol altına alınmasına yönelik olarak ithalat yapan ülkede yürürlükte olan kurallar ve uygulamaları.

Belgeler

- (1) Yetiştiriciliği yapılan su hayvanları ve ürünlerinden oluşan her partinin ülkeye girişinde hayvan sağlık sertifikasını içeren bir belge eşlik eder.
- (2) Hayvan sağlığı sertifikası, partinin bu Yönetmelik kapsamında ülkeye girişi yapılan ve yetiştiriciliği yapılan su hayvanları ile ürünleri için belirtilen gereklilikleri karşıladığını belgeler.
- (3) Hayvan sağlığı sertifikası, ülkenin halk ve hayvan sağlığı mevzuatının diğer hükümleri nezdinde şart koşulan ayrıntıları da içerir

MEVZUAT

Su Hayvanlarında Görülen Hastalıkların İhbarı ve Asgari Kontrol Tedbirleri Hastalık ihbarı

1) İhbarı Mecburi bir hastalığın varlığından şüphe duyulması ya da varlığının doğrulanması halinde, bu şüphe ve doğrulama yetkili otoriteye, yetkili otorite tarafından Bakanlığa gecikmeksizin bildirilir. Ayrıca, yetiştiriciliği yapılan su hayvanları arasında ölüm oranının giderek artması durumunda, daha ileri incelemeler için ölümlerin yetkili otoriteye veya özel bir veteriner hekime gecikmeden bildirilmesi gerekir.

2) İşletme sahibi ve su hayvanlarıyla ilgilenen kişiler, hayvanlara nakil sırasında eşlik eden kişiler, su hayvanlarına yönelik sağlık hizmetlerinde görev yapan veteriner hekimler ve diğer uzmanlar, resmi veteriner hekimler, veteriner veya diğer resmi ya da özel laboratuvarların uzman personelleri ve duyarlı türlere ait su hayvanlarıyla veya bu tür hayvanların ürünleriyle meslek ilişkisi bulunan diğer tüm kişiler birinci maddede belirtilen hususları bildirmekle yükümlüdür.

MEVZUAT

Hastalık Şüphesi

- a) Yetkili otorite, uygun numuneleri alır ve yetkili bir laboratuvara gönderir;
- b) İncelemenin sonuçları beklenirken yetkili otorite:
 - 1) Hastalık Şüphesi bulunan iftliği resmi gözetim altına alır ve hastalığın diğer su hayvanlarına yayılmasını önlemek için ilgili kontrol tedbirleri alır.
 - 2) Yetkili otorite tarafından aksine izin verilmedikçe, hastalık Şüphesi bulunan ilgili çiftliğe veya yumuŐakça yetiştirme alanına yetiştiriciliği yapılan hiçbir su hayvanının giriş-çıkıŐına izin verilmez.
 - 3) Epizootik inceleme baŐlatılır.

MEVZUAT

Epizootik inceleme

- 1) Epizootik inceleme aşağıdaki amaçlarla yürütölür:
 - a) Bulaşmanın olası kaynağını ve yollarını belirlemek,
 - b) Yetiştiriciliği yapılan su hayvanlarının şüphe ihbarından önceki dönem içerisinde çiftliği terk edip etmediğini araştırmak,
 - c) Hastalığın diğer çiftliklere de yayılıp yayılmadığını incelemek.
- 2) Yetkili otorite, epizootik inceleme sonucunda, hastalığın bir ya da birden fazla çiftliğe veya çevrili olmayan sulara bulaşmış olabileceğini belirlerse, bu çiftlik veya çevrili olmayan sularda hastalık şüphesi hükümlerini uygular.
- 3) Geniş su tutma alanları veya kıyısal alanlarda, yetkili otorite kısıt alanını belirler.
- 4) Ayrıca hastalık ile ilgili olarak elde edilen bulgular komşu ölkeler için epidemiyolojik açıdan önem taşıyorsa, hastalık çıkışının gecikmeden ilgili komşu öлкеye bildirimini Bakanlık tarafından yapılır.

Liste 1 Hastalıklarının Doğrulanması Halinde Alınacak Asgari Kontrol Tedbirleri Genel tedbirler

Hastalık çıkması durumunda yetkili otorite;

- a) Çiftliği resmi olarak hastalıklı alan ilan eder.
- b) Hastalıklı alan ilan edilen çiftlik etrafında birer koruma bölgesi ve gözetim bölgesi dâhil olmak üzere, hastalığa uygun bir muhafaza alanı oluşturur.
- c) Muhafaza alanı içerisine stok desteği amacı dahi olsa herhangi bir yetiştiriciliği yapılan su hayvanının, bu alanın içine alınmamasını veya bu alandan dışarı hareket ettirilmemesini sağlar.
- ç) Muhafaza alanında, hastalığın daha fazla yayılması açısından bir risk oluşturmayacaksa su hayvanlarının alanın içine alınmasına veya bu alandan dışarı çıkarılmasına izin verir.
- d) Hastalığın daha fazla yayılmasını önlemek için gerekli olan her türlü ilave tedbirleri alır.

Hasat İleri İşleme

(1) Ticari boyuta ulaşan ve herhangi bir klinik hastalık belirtisi göstermeyen yetiştiriciliği yapılan su hayvanları, insan tüketimi veya ileri işleme için yetkili otoritenin gözetiminde hasat edilir.

(2) Hasat, dağıtım merkezlerine veya arıtma merkezine sokma, ileri işleme ve yetiştiriciliği yapılan su hayvanlarının gıda zincirine giriş amacıyla hazırlanmasında uygulanan ilgili diğer işlemler, hastalığa neden olan patojenin yayılmasını önleyici koşullar altında yapılır.

(3) Dağıtım merkezleri, arıtma merkezleri veya benzeri işletmeler, hastalıktan sorumlu olan patojeni inaktive eden bir atık arıtım sistemiyle donatılır veya atıklar, doğal sulara hastalık bulaşma riskini kabul edilebilir bir düzeye indiren diğer arıtma türlerine tabi tutulur.

(4) İleri işleme, Bakanlıkça ruhsatlandırılmış işleme tesislerinde gerçekleştirilir.

MEVZUAT

Uzaklaştırma ve bertaraf etme

- 1) Hem ölü balık hem de klinik hastalık belirtileri gösteren canlı balık ve yumuşakçalar 24/12/2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliğinde belirtilen hükümlere göre mümkün olan en kısa sürede yetkili otoritenin gözetimi altında ortamdaki uzaklaştırılır ve imhası sağlanır.
- 2) Ticari boyuta ulaşmamış olan ve klinik hastalık belirtileri göstermeyen yetiştiriciliği yapılan su hayvanları, üretim tipinin ve bu hayvanların hastalığın daha fazla yayılması açısından doğurduğu risk göz önünde bulundurularak, İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliğinde belirtilen hükümlere göre uygun bir süre içerisinde ortamdaki uzaklaştırılır ve imha edilir.

MEVZUAT

Dinlendirme ve boş bırakma

Hastalıklı çiftlikler, boşaltıldıktan ve uygun olduğu durumlarda, temizlenip dezenfekte edildikten sonra uygun bir dinlendirme döneminden geçirilir.

Su hayvanlarının korunması

Yetkili otorite, hastalıkların diğer su hayvanlarına yayılmasını önlemek için gereken tedbirleri alır.

Tedbirlerin kaldırılması

Yetkili otorite tarafından tedbirler, eradikasyon tedbirleri alınıncaya ve muhafaza alanında hastalık ve hastalıktan etkilenen su ürünleri yetiştiricilik işletmelerinin türleri için uygun numune alma ve gözetim çalışmalarından negatif sonuçlar alınıncaya kadar uygulanır.

MEVZUAT

Liste 2 Hastalıklarının Doğrulanması Halinde Alınacak Asgari Kontrol Tedbirleri

Hastalıktan ari bölge veya bölümde alınacak tedbirler

1) a) Yetkili otorite, bu hastalıktan arılık statüsünü yeniden kazandırmak için Liste 1 hastalıkları için sunulan tedbirleri uygular.

b) Yetkili otorite bir eradikasyon programı hazırlar.

2) Yetkili otorite, imhası gereken yetiştiriciliği yapılan su hayvanlarında klinik olarak sağlıklı hayvanların insan tüketimi için kesime gönderilmeden önce piyasa boyutuna kadar büyütülmesine veya hastalıklı diğer bir bölgeye veya bölüme taşınmasına izin verebilir.

Bu durumda, hastalığın daha fazla yayılmasını azaltacak ve yayılmayı mümkün olduğu kadar önleyecek tedbirler alınır.

Yeni görülen hastalıklar

- 1) Yetkili otorite yeni görülen bir hastalığı kontrol altına almak ve eğer hastalık su hayvanlarının sağlık durumunu tehlikeye düşürme potansiyeline sahipse, bu hastalığın yayılmasını önlemek için uygun tedbirler alır.
- 2) Yeni bir hastalığın ortaya çıkması durumunda, hastalık ile ilgili olarak elde edilen bulgular komşu ülkeler için epidemiyolojik açıdan önem taşıyorsa, hastalık çıkışının gecikmeden ilgili komşu ülkeye bildirimini Bakanlık tarafından yapılır.

MEVZUAT

Kontrol Programları ve Aşılama

Gözetim ve eradikasyon programlarının hazırlanması

- 1) Yetkili otorite, hastalıklı olduğu düşünülmeyen ancak gözetim programı uygulanmayan (kategori 3) bir bölge veya bölümde bu hastalıklardan biri veya birden fazlası için hastalıktan arılık statüsü verilmek üzere bir gözetim programı hazırlar.
- 2) Liste 2 hastalıklarından biri veya birden fazlasının görüldüğü (kategori 5) bir bölge veya bölümde, bu hastalıklardan biri veya birden fazlası için yetkili otorite bir eradikasyon programı oluşturur.

MEVZUAT

Aşılama

- 1) Yeni görülen hastalıklar, gözetim ve eradikasyon programı hazırlanan yeni ve acil eylem planı uygulanan Liste 1 hastalıklarına karşı onaylanmadığı sürece aşılama yapılmaz.
- 2) Hastalıklardan arî ilan edilen veya onaylanmış bir gözetim programı kapsamında olan bölgelerin herhangi bir bölümünde Liste 2 hastalıklarına karşı aşılama yapılmaz.
- 3) Hastalıktan ari ilan edilmeyen veya onaylanmış bir eradikasyon programı kapsamında olan bölgelerin herhangi bir bölümünde Liste 2 hastalıklarına karşı aşılama yapılır.
- 4) Aşılama programlarında Bakanlıktan onaylı aşılar kullanılır.
- 5) Birinci ve ikinci fıkralar, kontrollü koşullar altında aşı geliştirme ve test etme amaçlarıyla gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar için geçerli olmayacaktır.

Bu tür çalışmalar sırasında, yetkili otorite diğer su hayvanlarının çalışmalar çerçevesinde yürütülen aşılamanın yan etkilerine karşı korunması için uygun önlemlerin alınmasını sağlar.

MEVZUAT

Aşılama

VETERİNER TIBBİ ÜRÜNLER HAKKINDA YÖNETMELİK

MADDE 76 – (1) Otovaksin üretimi aşağıdaki usul ve esaslara uygun olarak yapılır:

- a) Otovaksinler üretim yeri izni bulunan yerlerde üretilir.
- b) Otovaksin üretiminde, Bakanlıktan izinli veteriner teşhis, analiz laboratuvarları, Enstitü Müdürlükleri veya üniversitelerde saf kültürü elde edilen mikroorganizma kültürleri kullanılır.
- c) Otovaksinler hayvancılık işletmesindeki, hastalıkla enfekte, hastalık sebebiyle ölmüş veya hastalık şüphesi taşıyan sürü veya hayvanların organ ve doku parçaları, vücut sıvıları veya bulaşmada rol oynayan diğer maddelerden elde edilen mikroorganizmanın kültürlerinden hazırlanabilir.
- ç) Saf kültürün elde edildiği sürü ve hayvan tanımlanır. Tanımlama bireysel tanımlananlarda hayvanın numarasıyla, kanatlı hayvanlarda kümesin, balıklarda ve diğer hayvanlarda işletmenin numarasıyla olur.

MEVZUAT

Aşılama

VETERİNER TIBBİ ÜRÜNLER HAKKINDA YÖNETMELİK

MADDE 76 – (1) Otovaksin üretimi aşağıdaki usul ve esaslara uygun olarak yapılır:

- a) Otovaksinler üretim yeri izni bulunan yerlerde üretilir.
- b) Otovaksin üretiminde, Bakanlıktan izinli veteriner teşhis, analiz laboratuvarları, Enstitü Müdürlükleri, veya üniversiteler de saf kültürü elde edilen mikroorganizma kültürleri kullanılır.
- c) Otovaksinler hayvancılık işletmesindeki, hastalıkla enfekte, hastalık sebebiyle ölmüş veya hastalık şüphesi taşıyan sürü veya hayvanların organ ve doku parçaları, vücut sıvıları veya bulaşmada rol oynayan diğer maddelerden elde edilen mikroorganizmanın kültürlerinden hazırlanabilir.
- ç) Saf kültürün elde edildiği sürü ve hayvan tanımlanır. Tanımlama bireysel tanımlananlarda hayvanın numarasıyla, kanatlı hayvanlarda kümesin, balıklarda ve diğer hayvanlarda işletmenin numarasıyla olur.

MEVZUAT

Aşılama

- g) Otovaksin etiketinde aşağıda belirtilen bilgiler yer alır:
- 1) Üretildiği mikroorganizmanın adı
 - 2) Seri numarası ve son kullanım tarihi ile ambalajın hacim ve toplam doz miktarı
 - 3) Uygulama yolu ve dozu ile önerilen uygulama sıklığı
 - 4) Saklama ve nakil koşulları
 - 5) Kullanılması halinde içerikte yer alan koruyucu madde, adjuvant ve inaktivasyonda kullanılan maddelerin isimleri ve miktar bilgileri
 - 6) Uygulanacağı hayvanın türü
 - 7) Üreticinin adı ve adresi ile hayvanların sahibinin veya işletmenin adı ve adresi
 - 8) Etikette belirtilen yer ya da hayvanların dışında uygulanamayacağını uyarısı
 - 9) Otovaksinin uygulanmasından sorumlu veteriner hekimin adı, soyadı ve iletişim bilgileri
 - 10) Otovaksinin raf ömrünün oniki ayı geçemeyeceğini belirten uyarı

Aşılama

h) Kanuna dayanılarak belirlenen ihbarı mecburi hastalıklara karşı otovaksin üretilemez.

(2) Otovaksin hastalığın teşhis edildiği ve mikroorganizmanın izole edildiği işletmeyle bitişik veya komşu işletmelerde kullanılabilir.

(3) Otovaksinin komşu olmayan işletmelerde kullanılabilmesi için iki işletme arasındaki ortak kuluçkahane veya su kaynağının varlığı, işletmeler arasındaki hayvan ve malzeme nakilleri, her iki işletmeden elde edilen mikroorganizmaların antijenik benzerliği gibi epidemiyolojik bağlantı veya kaynaklar ortaya konulur.

MEVZUAT

Yetkili Laboratuvarlar

Ulusal referans laboratuvarlarının işlev ve görevleri

- a) Liste 1 ve 2 de yer alan hastalıklardan herhangi birine ilişkin şüphelerin ortaya çıkması halinde, Uluslararası standart metotlar ile teşhisi yapmak ve durumu Bakanlığa gecikmeksizin bildirmekle yükümlüdür.
- b) Liste 1 ve 2 de yer alan hastalıklardan herhangi birine ilişkin şüphelerin ortaya çıkması halinde, OIE su hayvanlarına yönelik tanısal test kılavuzunun son sürümü ve konu ile ilgili Avrupa Birliği direktiflerine uygun uluslararası standart metotlar ile teşhisi yapmak ve durumu Bakanlığa gecikmeksizin bildirmekle yükümlüdür.
- c) Teşhis tekniklerinde bir örnekliliği sağlamak için bu konuda görev yapan uzmanların eğitimini yapar ve eğitimlerin sürekliliğini sağlar.
- ç) Liste 1 hastalıklarının tüm hastalık çıkışları ile Liste 2’de belirtilen hastalıkların ilk çıkışlarında ilgili pozitif sonuçlarının teyit edilmesini sağlar.
- d) Bakanlıkla düzenli ve açık bir diyalog içinde olur.

MEVZUAT

Yetkili Laboratuvarlar

Ulusal referans laboratuvarlarının işlev ve görevleri

e) Bu Yönetmelikte belirtilen farklı deney yöntemlerine yönelik kriterleri göz önünde bulundurarak, bu bendin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde belirtilen Avrupa standartlarına göre çalışır.

1) EN ISO/IEC 17025 Deney ve kalibrasyon laboratuvarlarının yeterliliği için genel şartlar,

2) EN 45002 Deney Laboratuvarlarının değerlendirilmesine yönelik genel kriterler,

3) EN 45003 genel çalışma ve tanıma gerekliliklerini içeren kalibrasyon ve deney laboratuvarları akreditasyon sistemi.

f) e bendinde belirtilen koşulları sağlayan laboratuvarlar akreditasyon kuruluşları tarafından akredite edilir.

g) Uluslararası karşılaştırmalı ve yeterlilik testlerine düzenli olarak katılır ve ulusal düzeyde yeterlilik testleri düzenler.

(2) Birinci fıkranın (e) bendinde belirtilen deney laboratuvarlarının akreditasyonu ve değerlendirilmesi, bireysel testler ya da test grupları üzerinde gerçekleştirilebilir.

MEVZUAT

Yetkili Laboratuvarlar

Diğer laboratuvarların görevlendirilmesi

Bakanlık tanısal hizmetler için yalnızca aşağıdaki gereklilikleri karşılayan laboratuvarları görevlendirir. Bu laboratuvarlar:

- a) Liste 1 ve 2 de yer alan hastalıklardan herhangi birine ilişkin şüphe olması halinde, durumu gecikmeksizin yetkili otoriteye bildirir.
- b) Ulusal referans laboratuvarları tarafından düzenlenen tanısal prosedürlere yönelik karşılaştırmalı deneylere katılır.
- c) Bu Yönetmelikte belirtilen farklı deney yöntemlerine yönelik kriterleri göz önünde bulundurur.
- ç) Aşağıda belirtilen Avrupa standartlarına göre çalışır.
 - 1) EN ISO/IEC 17025 Deney ve kalibrasyon laboratuvarlarının yeterliliği için genel şartlar,
 - 2) EN 45002 Deney Laboratuvarlarının değerlendirilmesine yönelik genel kriterler,
 - 3) EN 45003 genel çalışma ve tanıma gerekliliklerini içeren kalibrasyon ve deney laboratuvarları akreditasyon sistemi.

MEVZUAT

Yetkili Laboratuvarlar

Diğer laboratuvarların görevlendirilmesi

d) (ç) bendinde belirtilen koşulları sağlayan laboratuvarlar, akreditasyon kuruluşları tarafından akredite edilir.

(2) Deney laboratuvarlarının akreditasyonu ve değerlendirilmesi bireysel testler ya da test grupları üzerinde gerçekleştirir.

(3) Bakanlık EN ISO/IEC 17025'e uygunluğunun sağlanmasının uygulama açısından güç olduğu durumlarda, yöntemi uygulamayan laboratuvarları görevlendirebilir. Ancak, bu laboratuvarların ISO 9001'e uygun olarak çalışması gerekir.

(4) Bakanlık bu maddede belirtilen gerekliliklerin karşılanmaması durumunda görevlendirmeyi iptal eder.

TEŐEKKÜRLER.

www.farim.gov.tr

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI